

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 7 (322)

Fredagen den 16 februari 1894.

7:de årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modetidning jämte ko- lorerade planscher 4: 50 Iduns Modet. utan kol. pl. ... 3:—</p>	<p>Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2-3. Redaktionssekr.: J. Nordling.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerspris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar)</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökandes» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.</p>
--	---	--	---	---

Fausta Labia.

Mellan Sverige och Italien existera just ej några lifligare materiella förbindelser, men däremot — och kanske just till följd häraf — råder mellan dem en själarnas sympati och frändskap, grundlagd och upprätthållen af de båda landens konstnärer. Detta är en bidragande orsak till att våra konstnärer och konstvänner trifvas så väl i Italien, medan å andra sidan italienska konstnärer finna sig synnerligen väl och äro mycket gouterade hos oss, hvilket gör, att flere af dem kvarstannat här en längre tid och ingjutit något af sin lifliga natur i vår konstproduktion. På det musikaliska området erinra vi oss härvid bland annat Jacopo Foroni, den snillrike upphofsmannen af musiken till »Advokaten Pathelin» utom mycket annat af bestående värde.

Contessina Labia är den yngsta af de representanter af sin konst, Italien sändt oss, och hon har ej mindre än sina före-

gångare blifvit föremål för vår nordiska publiks lifliga sympatier. Det var egentligen meningen, att den unga signorinan, som anlände hit i början af kungl. operans spelår, endast skulle kvarstanna här i tre månader. Emellertid visade det sig snart, att hon, trots sin stora ungdom och oakadt hon ännu ej nått sin fulla utbildning, förmådde väcka så lifligt intresse, att den första opera, hvori hon uppträdde, nämligen »Mefistofeles», kunnat gifvas en hel mängd gånger efter hvarandra och inbringat teaterns kassa mer än någon annan opera under spelåret. Den närmaste följden häraf var, att gästspelet förlängdes och att sängerskan sedan fått uppträda i andra operor.

Publiken märkte nog genast, att den italienska sängerskan, ung till lefnadsåren, naturligen icke heller var gammal på tiljorna, men med den instinkt, som ej kan fränkännas den, fann den också, att man här hade att göra med en verk-

Det kommer en dag, då din fågring,
Strålande nu och rik,
Har upphört att fångsla sinnen
Som smekande ljuf musik.

Men ej skall ditt värde sluta,
Om ärligt du har förstätt
Att högre än skönhet älska
Det som är sant och godt.

Daniel Fallström.

lig och stor begåfning, och hvad man allra tydligast kunde iakttaga var, att sångerskan ägde den yppersta och nödvändigaste förutsättningen för att göra sig gällande på en lyrisk scen: en präktig stämma.

Fausta Labia är född den 3 april 1872 och dotter af framlidne greve Marco Labia, en af Venedigs patricier, och hans efterlevande maka. Redan i tidiga år började hon studera musik och erhöll därvid den första undervisningen i sång af sin moder, som äfven är sångerska och ännu i familjekretsens sjunger duetter med sin dotter samt dessutom är god pianist. Sångstudierna fortsattes sedan för den berömda italienska sångerskan Maria Aldighieri, som är gift med en af Italiens förnämsta barytonsångare, kommandör Gottardo Aldighieri. Här erhöll fröken Labia äfven sin utbildning för scenen samt debuterade i april 1892 å den väldiga teatern San Carlo i Neapel och det i ett så betydande parti som Valentine i »Hugenotterna». Därpå uppträdde hon i Verona som Alice (»Robert af Normandie») och Margareta—Helena (»Mefistofeles») samt hade därvid den tillfredsställelsen att erhålla en ytterst smickrande skrifvelse af »Mefistofeles» tonsättare Arrigo Boito. Fröken Labia har dessutom sjungit i Triest, där hon utfört Elisabeths parti (»Tannhäuser»).

Detta är ju att ganska vackert resultat af en konsnärsbana, som endast omfattar en tidrymd af ett år. Listan har hos oss blifvit tillökad med titelpartiet i Ponchiellis »Gioconda» och Santuzza i »På Sicilien».

Såsom ofvan är antydt, har fröken Labia, hvilket ju äfven är naturligt, då hon ännu befinner sig i sin ungdoms vår, ej nått den punkt, där konstnären med suverän behärskning af de tekniska hjälpmedlen förmår, så att säga, hypnotisera publiken och hänföra den äfven vid framställningen af i sig själfva mindre bärkraftiga partier. Därför lyckades hon ej lika bra med Gioconda som med öfriga roller. Men då det gäller att mångsidigt illustrera en tacksam uppgift, då har denna unga sångerska tillräckligt många och betydande resurser till sitt förfogande såväl i vokaltekniskt som i rent sceniskt hänseende för att göra framställningen mer än vanligt intresseväckande. Därför voro hennes Margareta och Helena mycket goda prestationer. Med hvilket okonstladt, ungdomligt behag framställdes till exempel ej scenen i Marthas trädgård, och med hvilken verv dess stora kontrast, fängelsescenen! En episod af underordnad vikt må här i förbigående beröras. Sångerskan utförde koloraturpassagera vid Margaretas klagan, att »hennes sorgsna, kvalda sinne vill liksom svalan flyga upp i himlens sky», med den sydländska elegans, som här är af nöden, och fria från den tyngd, hvaraf flere andra sångerskors föredrag här lider.

Men här är ej platsen att beskrifva

en mängd sceniska detaljer; blott så mycket må tilläggas, att fröken Labias Santuzza, som i såväl vokalt som dramatiskt hänseende varit hennes förnämsta parti här, utmärker sig för en äkta intensiv glöd, sådan man kan tänka sig den glimma invid Aetna. Man märker, hur svartsjukans dämon söndersliter hennes inre, och man ser, att Lolas ögon ej äro säkra för Santuzzas naglar — realistiskt som själfva operan, men allt utom otänkbart på Sicilien.

Den unga konstnärinnans goda egenskaper, hvilkas förmåga att intressera ej minskas af ett lämpligt sceniskt yttre, hafva stärkt de sympatier, som den svenska publiken redan från första stund hyste för henne såsom en representant från sångens hemland. Och den omständigheten, att hon använder sitt sköna modersmål, har ej utgjort något hinder för publiken att uppfatta hennes framställning af de olika uppgifter, hon haft sig förelagda. För några har detta till och med ökat den musikaliska njutningen. Man bör härvid också ej glömma, att det italienska språket är ej blott det mest väljudande, utan äfven med den största smidighet förmår ansluta sig kring den musikaliska frasen, så att en fastare sammanhangning af ord och ton ej gärna låter tänka sig. I vår tid med dess internationella utveckling på alla områden äro de nog ej få, som förstå sentera detta, och ej minst på grund häraf har den unga sångerskans uppträdande inför vår publik gjort sig förtjänt af det intresse det väckt.

H. G. S.

Utan fäste.

En löstryckt näckrosplanta
med halken tvinnande hvit
af nyckfull bölja slungas
och gungas än hit, än dit.

De trefvande rötternas tågor
söka ett fäste få
och famla i djupets dunkel. —
Förgäfvos — ej mål de nå.

Du bleka vattenlilja,
hur ofta på lifvets haf
såg jag ej vågorna drifva
dig tröstlös an och af!

Edv. Hammarstedt.

Några ord om kvinnor och kvinnoarbete.

Af Mathilda Langlet.

II.

Visserligen har den stränge tuktmästare, som förklarar kvinnoarbetet odugligt och antydt, att kvinnorna hörde till de rygg-radslösa varelserna, också i förbigående medgifvit, att det är männen, som i själfvisket arbetat på att få kvinnorna just sådana, som de äro. Men detta är under alla omständigheter en klen tröst, som blir ännu klenare genom tillägget, att det vill så oerhört mycket arbete och tid till för att få kvinnorna till något så när ordentliga och arbetsdugliga människor. Jag tror ej heller, att det »öfverklagade förhållandet» så uteslutande berör på uppfostran, ehuru denna nog också gör sitt till, i alla fall under vissa förhållanden. Den egentliga orsaken torde nog vara den, att kvinnorna tagit fatt på arbetsområden, där deras krafter icke räcka till. De kvinnor, som arbeta, och de torde vara de flesta, äro ännu icke tränade till en del af det arbete, som under alla förhållanden öfverstiger deras krafter och icke passar för deras kropps-konstitution. Detta är icke blott beklagligt, det är orätt, säga våra vedersakare, och de skulle hafva fullkomligt rätt, om de arbetande kvinnorna finge välja sitt arbetsområde. Men det få de ej, det kunna de ej få: de måste taga hvad som kommer i deras väg, hvad man lämnat åt dem, hvad de komma åt. De måste det, ty de måste lefva. Det är icke det bekvämaste arbetet, som är deras. Det är icke för dem, den prydliga, rymliga arbetsloken med det lindriga arbetet och den korta normalarbetsdagen är bestämd. Till allt detta kommer kvinnan aldrig. Hon tager hvad hon kan få, och det är långt ifrån alltid hon får det hon förmår tillfredsställande sköta, ty det arbetet har kanske ifrån början icke varit bestämdt för sådana som hon.

Att en hel del kvinnor, bortskämda af ett förväntat uppfostringssätt, tillvälla sig arbetsområden, där de alldeles icke passa, och där de skaffa sig inträde kanske blott för att på fåfångans marknad göra en mera lysande figur — detta är naturligtvis orätt och dessutom skadligt i mer än ett afseende. Men hvems fel är detta? Hvem släpper in dessa odågor på arbetsområden, där de blott gå i vägen för andra mera dugliga kvinnor, hvem, om icke männen? Kan det nekas, att principaler och chefer föredraga en god väns fint uppfostrade dotter, som använder sin salär blott till ökad lyx i det förut komfortabla hemmet, framför den fattiga, kan hända med segare »rygggrad» utrustade, men af inga »relationer» anfallda? För öfrigt skola väl de kvinnor vara få, som icke föredraga en för dem lämpligare verksamhet framför att uttränga männen från områden, som passa dem vida bättre. Men hvad skola de göra? De måste lefva. Och hvarken vid brodernålen eller symaskinen fattas flitiga och skickliga händer: tvärtom äro de alltför många. Kon-

kurrensen nedpressar arbetslönen till ett minimum, som är rent af otroligt, och arbetsgifvaren måste, för att icke somliga skola blifva arbetslösa, gifva alla betydligt mindre arbete, än de kunde utföra. Sömnad till butiker betalas så dåligt, att det skulle väcka kolossal förvåning, om man ej visste, huru billigt köparen fordrar att få den färdiga varan. Men de, som »sy åt bodar», beklaga sig ej öfver arbetslönen; de klaga blott öfver att ej kunna få så mycket de vilja hafva och hinna med af detta uselt lönade arbete.

Och så förvånar man sig öfver, att icke alla kvinnor sy och sticka för att försörja sig!

Det vill säga — icke alla förvåna sig öfver detta, utan öfver att kvinnorna icke duga till allt annat arbete och framför allt öfver att de för sitt arbete vilja ha någorlunda ordentligt betalt, och att de, när de sköta samma tjänster och arbeten som männen, också vilja hafva samma lön. I synnerhet öfver detta, ty de kunna ej arbeta, de hafva ingen »rygggrad».

Där så förhåller sig — och att det stundom förhåller sig så, hafva vi redan medgifvit — beror detta helt säkert icke af någon hos kvinnan i allmänhet förekommande oduglighet och bristande arbetsförmåga, utan antingen därpå, att dessa under arbetsbördan dignande kvinnor inkommit på ett för dem nytt och ovanligt arbetsområde, eller ock att de slarfviga och odugliga kvinnorna blifvit uppfostrade till helt annat än arbete och af nöd eller begär att öka sina tillgångar drifvits att ägna sig åt det, hvartill de ej från början varit ämnade. Skulle häruti verkligen visa sig den olikhet, att procenten af odugliga män eller af dem, som sköta sitt arbete illa, är mindre än bland kvinnor, torde det böra besinnas, att männen under snart sagdt oräkneliga år tränats till de arbetsområden, där kvinnan först nyligen fått plats.

Rättelse: Ett vilseledande tryckfel har i tidningens förra nummer insmugit sig i uppsatsen: Kvinnor och kvinnoarbete. Sid. 43, sp. 1, rad. 33 står nämligen: kvinnligt, läs: kvistigt.

Hvad man dansar och hur man dansar i världen.

Koreografiskt potpourri

af Gustaf Gullberg.

I.

Huru man dansar och hvad man dansar i världen! Och hvar och hvarför man dansar i världen! Och huru länge man dansat på vår gröna jord! Ja, om allt det där skulle man — men inte jag — kunna skriva en hel bok. Eller åtminstone en afhandling.

Men till det har jag hvarken tid eller lust, bara ett litet kåseri. Och jag skall förskona er från dansens historik till och med.

Eller skulle jag kanske börja med att berätta, huru dansen ingått som ett viktigt moment i alla religioner, allt från det David dansade framför arken, till »flagellanternas» hysteriska dansutbrott.

Jag kunde då berätta om Osirisprästernas astronomiska danser, uttryckande stjärnornas rörelser, grekernas gamla religiösa och krigiska danser, romarnes danser och huru dansen i kristendomens första tider ingick i ritus.

Men — det hör ej till mitt ämne. Jag lämnar de gamla tiderna, öfverhoppa, huru dansen dog bort, men pånyttföddes i Italien och i Frankrike under Catherine Medicis och Henri den fjärde, och

huru den blomstrade under Ludvigarna, i synnerhet under den store Ludvig XIV — dansörens konung.

Jag kastar mig i stället beslutsamt in i nutiden, i våra dagars dans.

Spelen opp, spelemän!

* * *

Hvart vända vi oss först? Naturligtvis till Spanien, det är dansernas hemland, dess rätta fädernesland.

Dansen är för spanjorskan en del af hennes natur, ett lifselement. Dansen är för henne det samma som luften — ett villkor för lifvet. Dansen i Spanien är icke en konstprodukt, den är ett utslag af lifvet själf, af lifsglädjen, af solskenet och ett varmt pulserande blod —

Den spanska dansen talar därför mera till sinna än andra. Den är glädje, kärlek, ungdomsrus, passion.

Hvarje provins i Spanien har sin egen dans, med sin säregna karaktär. I Andalusien är dansen lätt och liflig, yster. I Cordova har den bibehållit en reflex af de moriska stammarnes dans, och intet är så graciöst, så smekande som den moriska dansen med sitt ackompanjement af kastanjetter eller små skramlande kopparinstrument.

I Katalonien är »La Jota» nationaldansen, en dans som bär spår af folkets krigiska lynne, genom sina skarpa, kantiga takter och rytmer.

Dansen par excellence i Spanien — den verkliga nationaldansen — är emellertid »Fandango».

Ni har naturligtvis sett fandango dansas på operan. Men en balett-fandango är lika skiljaktig från den nationella fandangon som en operaaria är olik den muntra folkvisan.

I fandangon — den verkliga — ingå delar af nästan alla andra danser. Den är icke bunden af många regler, vare sig i fråga om kroppens rörelser, ställningar och attityder, eller i fråga om takt och rytm. Fandangon är en improvisation, likasom ungrarnes czardas och italienarnes tarantella.

Men den måste dansas med graciöst behag, med elektriserande kraft, med ungdomlig mjukhet och smidighet.

Såsom fandangon mest dansas af Spaniens tjugusende kvinnor, saknar den alla de konstgjorda krumsprång och hopp operabaletten inlagt däri. Den blir mera ett spel af kroppens väglinier, små, hastiga rörelser, lockande böjningar, koketta pas, gäckande axelryckningar. Det blir en pantomim, som ofta slutar i ett passionerat, yrande utbrott —

Den dans, som till sin natur mest närmar sig fandangon, är »Seguidilla». Denna dans dansas af tre par, som utföra mimiska kärleksscener, under hvilka dansens olika figurer bildas — en mycket liflig dans, som dock allt mera undanträngts.

»Sarabande» — en gammal spansk dans, ädel och värdig i tre tempo — Ninon de L'Enclos favoritdans, var ännu i mitten af förra århundradet en vogue, men är nu nästan aldeles bortlagd.

Lika bekant som fandangon är den vackra »Cachucha», solodans med kastanjetter, en passionerad, kärleksmättad dans. Af mera bekanta spanska danser är »Bolero» en. Mindre bekant däremot är »Zapatado», en dans något liknande anglaisen, samt bonddanserna »Tripiti-trapala» och »Folie», som dansas till ackompanjement af flöjt.

Den på gator och torg, på värdshus och småteatrar mest dansade spanska dans är »Zorongo», en dans med enkla steg, hastiga, hvirflande rörelser och ackompanjement af handklappningar.

Ett slags zorongo dansades för några år sedan af en af de spanska studenterna, som uppträdde i Berns salong — men visserligen ej att förlikna vid den zorongo den som skrifer detta sett dansas af svartögda veritabla små spanjorskor.

* * *

Från Spaniens land till la bella Italia är steget icke långt — allra minst då det är fråga om dansen.

Hvem känner ej till namnet på den italienska dans, som upphöjts till nationaldans, och som fått sitt namn från den giftiga spindeln? »Tarentella» — yrande vild — suckande öm. Stormande vred, smekande ljuf — Du är som Orvietovinet: så lockande, så rusande!

Tarantellan hör egentligen hemma i Neapel, ty det är i Italien som i Spanien, att olika orter ha olika danser.

»Saltarello» är de romerska böndernas och småfolkets dans. I Milano dansar man »Montferine», i Lombardiet »Trescone» och »Trevisane», liksom »Fortane» är de venetianska gondolierernas dans.

»Sicilienne», en slags fandango, dock med mera hoppande steg, är hemma på Sicilien, som är riktigt för flere egendomliga folkdanser och folklekar, däribland »Volte», i hvilken kavaljeren flere gånger måste kunna svänga sin dam rundt i luften.

Italienarna älska som spanjorerna dansen högt — dans och musik.

* * *

En gammal fransk dans är den sirliga »Menuetten» med sina inklinationer och invitationer, sina bugningar och nigningar och sin fria, värdiga hållning. Menuetten härstammar från Poitou och gick en gång öfver världen — nu ser man den aldrig oftare än från teatern. Det är samma öde som drabbat »Gavotten», hvilken ofta dansades som en lifvigare avslutning af menuetten, samt Marseille-dansen »Rigodon» och »Farandole» från Provences sköna dalar.

»Contredanse» — som är af engelskt ursprung och en bond-dans (Country-danse) — blef Frankrikes nationella dans under restaurationen och Louis Philippe. Men den detroniserades 1840 af en ny dans, som från Ungarn (ej som allmänt antages från Polen) gick segrande öfver världen och ännu för spiran: »Polkan».

Det blef ett fullständigt polkarus den tiden, allt skulle vara à la polka. Polkalocker, kläder à la polka. Polkan och senare den tyska »Walse» blefvo sällskapsdanserna öfver allt, ej minst i Frankrike, och man skapade en särskild dans, däri både vals och polka sammanbundos till ett: »kronan af all sällskapsdans» — »Cotillon».

I Frankrike dansas dock hvarken polkan eller valsen så som hos oss.

Min lilla väninna — hon som vill »flyga», när hon dansar — skulle bli förtviflad, om hon måste dansa sin vals eller sin polka, så som man i regeln dansar den i Frankrike — långsamt, nästan på ett ställe.

Det är ett eget drag för de lifliga, sprittande fransmännen att i dansen blifva de säfliga, långsamma — inätvända, om jag så får uttrycka mig.

Med ett undantag!

* * *

Och det är just frågan, om jag skall våga mig på detta delikata undantag! Men några försiktiga ord därom böra icke saknas i detta lilla potpourri.

Jag nämnde, att contra-dansen blifvit Frankrikes nationaldans, men undanträngts af polkan och valsen.

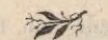
Aldeles undanträngd blef den dock aldrig. Den lefde upp i olika former — och den lever ännu i »Quadrillen», sådan den ännu dansas af parisarne å offentliga ballokaler och på gator och torg de stora festdagarna.

Naturligtvis kan jag icke nämna den parisiska quadrillen, utan att vidröra den speciela form af quadrille som kallas »Le Chahut» eller — som vi äro mest vana att höra den kallas — »Can-can».

Skulle man bedöma den parisiska Le chahtu efter de klumpiga can-can-parodier man ibland får se på på våra varietéer — så vore det grymt.

Jag vill i alla fall icke ingå på några närmare jämförelser angående skillnaden mellan dessa l'excentricités de la danse — det kunde komma er att tvifla på min egen moral — Men, det är ju allom bekant att can-can-dansen i Paris blifvit en särskild konst, som med svett och möda läres på skolor och »akademier» för ändamålet — att konstens utförelse engageras på vissa ballokaler för att där i en af aftonens quadriller visa sina häpnadsväckande prestationer för gapande hufvudyra främlingar —

Och det är förvisso en svår konst — ty can-can'en, om den skall dansas med den oerhörda virtuositet, som begäres af Parisstjärnorna på detta område, fordrar en svår skola. Alla dessa pas som kallas »la guitare», »la japonaise», »prise du japon», »le porte d'armes», »la jambe dernière la tête» — och på hvilka beskrifning jag icke vågar inlåta mig — skulle göra mängden af våra yppersta balettdansörer förtviflade.

Öfver tillgångarna.

»Gustaf lilla, låt oss gå på teatern i afton,» och min hustru slog sina armar ömt om min hals och såg så bedjande ut.

»Ja, men kära du, folk med våra inkomster får icke tänka på sina nöjen; vi hafva icke råd.»

»Men, Gustaf min älskling, det är nu tre veckor sedan vi voro ute, och jag sitter här hemma dag efter dag ensam och blir så dum och folkskygg. För resten så kostar det så litet, och fru Ahlman är ute jämt och roar sig, och de hafva inte större inkomster än vi.»

Men huru ser det ut i deras hem, tänkte jag, i det jag gick till mitt kontor. När jag åter kom hem till middagen och min hustru kom emot mig, strålände glad, som hon för resten alltid är, tog jag fram teaterbiljetterna, som jag i alla fall köpt på hemvägen. Vi äro båda af s. k. bättre familj och kunna naturligtvis inte sitta på »hyllan», utan biljetterna voro till första raden å 1: 75 pr styck.

»Tack, min älskade gubbe, du är ändå bra snäll!» och hon omfamnade och kysste mig och kramade mig. »Men nu, min älskling, måste jag köpa mig ett par handskar n:r 6, du vet, jag kan omöjligt hafva de gamla, och så måste jag hafva en liten spetskrage, vi komma ju bland folk, och jag skäms, om jag icke har något på mig.»

Nå, jag är inte mer än människa, och när en förtjusande liten kvinnovarelse ber om något, så kunna vi stackare till männer icke neka. Hon fick sina pengar, både till det ena och det andra.

Vi hade fått en bra plats, och min hustru var öfverlycklig. Herrskapet Alm var där, och Bernsons och fru Berg med dotter och fabrikskör Rinman; det blef nickningar och utbyte af hälsningar till höger och vänster. Vid första mellanakten fick jag se kassör Palm med fru. Palm är en gammal skol- och ungdomsvän till mig. Han gjorde en inviterande nick på hufvudet och en blinkning som betydde: »ett glas punsch, gamla gosse», och jag ut förstås. I foyern köpte han en påse konfekt och skickade in till sin fru, hvilken satt kvar i salongen. Jag kunde icke visa mig mindre artig än han, utan betalade mina 75 öre för en likadan påse och slängde en 25 öring åt en vaktmästare för att skaffa fram den till min fru. Så bjöd han på en halfva punsch. I tredje mellanakten bjöd jag också naturligtvis på en halfva punsch och vichyvatten till förstås.

Föreställningen var slut, och vi togo på oss våra ytterkläder eller, rättare sagdt, vaktmästaren tog på oss dem, schangtilt skall det vara, och så fick han sig en tofskilling för det besväret. I vestibulen stod Palm med fru och väntade på oss. »Hör du, kära bror,» säger han, »skulle vi inte ha oss en sexa tillsammans, det är så sällan vi träffas nu för tiden, och det vore så roligt att upplifva gamla minnen, och våra fruvar hafva så mycket att språka om.»

Jag såg på min unga fru, och hon såg så lycklig ut vid tanken på att för en gång komma »ut på vift», att jag icke hade hjärta att säga nej. Nå, vi gingo till Berns' och åto en lätt supé, drucko en kopp kaffe och ett glas punsch åter igen, upplifvade minnen från skol- och ynglingaåldern, fruarna voro glada och lyckliga, skrattade och pratade om en hel hop gemensamma intressen, med ett ord, vi hade en angenäm afton.

»Gustaf lilla,» sade min fru morgonen där-

på vid frukostbordet, »hur är det med dig i dag. Du är så tyst och ser så dyster ut; vi hade ju så rysligt roligt i går. Herrskapet Palms äro allt bra trefliga människor.»

»Ja, nog hade vi roligt alltid; men vet du, hvad din teaterafton kostade? Du får inte undra på, att jag har litet »bondänger». Se här skall du få se en liten additionstabell:

2 biljetter å 1: 75	kr. 3: 50
Handskar	» 1: 25
Spetsen	» 1: —
Konfekten	» 0: 75
Vaktmästaren	» 0: 25
Punsch, vichyvatten och drickspengar ..	» 1: 60
Vaktmästaren (för kläderna)	» 0: 25
Supé för 2 å 1: 50	» 3: —
4 kaffe å 25 öre	» 1: —
Kyparen	» 0: 25
Kronor 12: 85	

Ja, 12 kronor och 85 öre kostade oss aftonen, och du vet, att jag har i lön endast 2500 kronor om året, d. v. s. 6 kronor 85 öre om dagen. Huru tror du det skall gå ihop?»

Ja, penningebekymmer äro de värsta bekymmer. Min hustru blef ledsen och grät en vers; jag var »sur» redan förut. Jag är ingen snålvarg, långt därifrån; men när vi äro två, som skola lefva på 2500 kronor om året, och när man måste vara snyggt klädd och är van vid att hafva fint och trefligt hemma och tidningar och böcker m. m., då har man inte råd att på en enda afton göra af med dubbla dagsförtjänsten.

Vid middagen kom min hustru emot mig. Nu var hon glad igen, molnet, som fördunklat vår lyckas himmel, hade passerat. »Gustaf,» säger hon, »förlåt mig, att jag var så ledsen och oförståndig, nu skola vi komma öfverens om att icke lefva öfver våra tillgångar, så kunna vi få ett långt, lyckligt lif tillsammans, fastän tillgångarna äro små. Och vet du, jag har hittat på ett sätt att förtjäna igen, hvad vi så lättsinnigt festade upp.»

»Hur så,» sade jag med glad förväning.

»Jo, det finnes så många unga familjer, som af oförstånd, af ren tanklöshet, lefva dag efter dag öfver sina tillgångar, på samma sätt som vi gjorde i går. Och nu vill jag upplysa dem genom din additionstabell, huru lätt det är att glömma sina tillgångar, och därför har jag skrivit upp hela historien, och nu skola vi skicka in den till Idun.»

Och här är den nu.

Job.

En pristäflan mellan kvinnliga handarbeten.

Det tillfälle, som vi lyckats bereda våra läsarinna, att med ringa möda komma i besittning af de ypperliga Liedbergsska flossaapparaterna, har omfattats med stort intresse från alla håll. Det närmare tillkännagifvandet härom återfinnes äfven i dagens nummer (se annonsbilagan 1:a sidan), och uppmana vi enhvar att begagna sig af den ovanliga förmån, som här erbjudes.

Man har äfven hemställt till oss, huruvida vi ej skulle vara villiga anordna

en pristäflan bland Iduns läsarinna mellan arbeten, tillverkade med denna flossaapparat.

Vi äro så mycket hellre redo att gå denna önskan tillmötes, som all uppmun-

tran af kvinnlig slöjd naturligtvis ligger oss varmt om hjärtat. Och vi utfästa härmed

Fyra pris:

Ett pris å hundra (100) kronor;

Ett pris å femtio (50) kronor;

Två pris å hvardera tjugufem (25) kronor

att tilldelas de fyra bästa och smakfullaste arbeten, tillverkade med Liedbergsska flossaapparaten, hvilka **före den 1 oktober** i år insändts till Redaktionen af Idun, Stockholm.

Alla de insända arbetena, äfven de prisbelönade, återställas i oskadadt skick till deras ägarinnor omedelbart efter prisutdelningen, i hvarje fall i god tid att användas till julklappsutdelningen, för hvilken helt visst många af dem torde komma att vara afsedda. Hvarje arbete bör alltså åtföljas af noggrann uppgift på afsändarinnans namn och adress.

Vid bedömandet af de insända arbetena ha vi nöjet påräkna biträde af en nämnd af damer, hvilka härtill måste betecknas som synnerligen sakförståndiga, nämligen föreståndarinnan för Handarbetets Vänners utställning i Stockholm fröken Agnes Branting, innehafvarinnan af Svensk Konstslöjdutställning fröken Selma Giöbel och slöjdinspektrisen vid Stockholms folkskolor fröken Hulda Lundin.

Obs! I Iduns Modetidning komma under årets lopp flere vackra mönster för flossarbeten att meddelas.

Stockholm den 15 februari 1894.

Redaktionen af Idun.

Från Iduns läsekrets.

Klara har rätt!

Med anledning af uppsatsen: *Heem har rätt?* i Idun n:r 2 ber jag om plats för ett svar på densamma, från min personliga synpunkt sedt; jag antager, att många komma med invändningar — i tankarna åtminstone.

Jag tycker obetingadt, att Klara har rätt, när hon anser sin vän Anna för ett godt stycke egoist. Nog är det sant, att vi alla ha skyldighet skydda våra barn mot faror af hvarje slag, men att drifva rädsan för smitta till en sådan höjd som nu ofta sker, är både hjärtlöst och orätt. Och huru ofta synda ej föräldrar ännu gröfre mot sina barn i fråga om hygien, utan att göra sig ens de ringaste samvetsförebärrelser; blott när det är fråga om smittosamma sjukdomar, synas deras samveten vara öfver all höfvan ömtåliga. — Och likväl kunna de aldrig värna sina älsklingar mot dessa sjukdomar, ty öfverallt ute i lifvet lura ju de fiendliga »bakterierna och bacillerna» på sina offer!

Skarlakansfebern är en svår sjukdom, men nog öfverdrifver man sin fruktan både för den och för många andra, och nog är det bra hjärtlöst att aldeles »boycotta» de stackars familjer, där sjukdom härjar.

Jag vill visst inte därför säga, att man aldeles i onödan skall utsätta sig för smitta, men har man en god vän, som genom sjukdom och sorger pröfvats af ödet, så nog tycks det mig, att man borde känna sig manad att trösta henne, och nog skulle Annas handlingssätt framträd i vackrare dager, om hon i stället svarat ungefär så här:

Min kära Klara!

Med den varmaste medkänsla läste jag just nyss ditt bref och ser, att din lilla Ester fått skarlakansfeber. Jag kan så väl förstå, huru orolig och förtviflad du skall känna dig, och huru godt det skulle göra dig att få en språkstud med en af dina vänner, och det gläder mig, att du vänt dig just till mig, ty det visar, att jag vunnit en plats i ditt hjärta.

Ditt förslag att träffas hemma hos mig anser

jag likväl mindre klokt, ej för min egen del, ty den risk jag löper är nog ej stor, äfven om jag törhända är litet mera mottaglig för smitta än som precis är önskligt, men som du vet har jag en del syster- och brorsbarn, och deras mammor kunde möjligtvis taga illa vid sig, ifall de finge kunskap om ditt besök och vädra »bakterier och baciller» i alla vrårer i mitt trefna hem, och denna ängslan vill jag bespara dem.

Det oaktadt vill jag gärna, att vi skola träffas, så att jag får pigga upp dig litet. Möjligen skulle vi kunna träffas hemma hos dig, i något rum som ligger så långt skildt från sjukrummet som möjligt, men ännu hellre skulle jag vilja, att vi träffades ute och toge oss en promenad, hvarunder vi kunde ha tillfälle att talas vid, på samma gång som du själf hämtade litet frisk luft, hvilket nu är alldeles nödvändigt för dig, såvida du skall stå ut med att vaka vid din lilla Esters sjuksäng. Håll bara modet uppe, Klara lilla, och sök med alla till buds stående medel bekämpa den svåra sjukdomen.

Skicka om möjligt genast bort de öfriga barnen, så att deras skolgång ej behöfver afbrytas, hvilket är dubbelt så svårt, när man har sjukt hemma och behöfver ha frid för de små bråkstarkarna. I nödfall kan du få skicka hem ett par till mig, sedan du först grundligt låtit desinficera deras kläder samt låtit dem tvätta sig med något desinfektionsmedel, exempelvis karbollösning.

Som du vet, är jag ej orolig för min egen värda person, men det oaktadt anser jag, att man är skyldig att iakttaga en del försiktighetsmått, på det man ej må få anledning till samvetsförebräelser, och därför ber jag dig att först byta kläder samt sedan grundligt tvätta dig med något »desinficerande» och därpå genast begifva dig ut. Jag skall vänta dig nere vid porten. Sedan skall jag å min sida genomgå en liknande »reningsprocess» vid min hemkomst, och hoppas jag, att hvarken jag eller mina små släktingar då kunna få den ringaste känning af skarlakansfebern.

Farväl nu, min kära vän! Jag hoppas vi snart träffas!

Vännern Anna.

»God plats för ung, bildad flicka.»

*Finnes någon bildad flicka,
som ni kan mig genast skicka,
och som ingen lön vill ha? —
Hon skall endast städa, damma,
se att allt blir gjordt medsamma
och för öfrigt få det bra.*

*Rum vi hafva endast fyra.
Hon får ensam med dem styra,
rent och snyggt hon hålla skall,
de små barnens kläder laga,
hand om deras läxor taga,
deras lekar dagen all.*

*Ifall jungfrun är i stängen,
då bör »fröken» bädda sängen,
laga mat och duka bord.
Framför allt så må hon vara
snäll och ödmjuk, kunna spara,
aldrig svåra mig ett ord.*

*Vill ej höra, att jag »grälar»,
och att hon beständigt »trälar»,
hon, som äter vid vårt bord
och är »medlem af familjen».
Säg mig, om I gärna viljen
ha det bättre — på vår jord!*

*Märk dock noga, hon bör vara
fattig, utan vänners skara,
utan far och mor och bror.
Och att hon hos oss skall triftas,
inga tvisfel därom gifvas,
hon skall få det godt, jag tror.*

*Hon bör äfven kunna spela,
ingen kunskap henne fela:
språk, musik och handastöjd.
Och när mina nerver strejka,
skall hon med massage dem stärka,
allt skall gå med lust och fröjd.*

*Hon bör kunna väfva, sticka
och i allt sig lämpligt skicka
som en flink och bra modist.
Head jag nu begärt är ringa —
svårigheter också inga
böra finnas. Så till sist*

*vill jag blott helt hastigt nämna,
att till sommaren vi ämna
bygga oss ett mejeri. —
Klockan tre hon måste vakna,
att vi ingenting må sakna,
då vi äfven vakna bli!*

Bort med sorgpapperet!

Att dödsbud sändas på svartkantadt papper i svartkantade kuvert är en sed, som vunnit allmän anslutning. Mottagaren af ett dylikt sorgbref blir visserligen förskräckt, men så kommer strax den tanken att helt nära anhöriga och bekanta vanligen på annat sätt än genom tryckta tillkännagifvanden underrätta om en familjemedlems eller intim väns död. — Men det finns många personer, som efter en nära anhörigs död under hela sorgetiden, d. v. s. ett år, ja till och med därutöfver, föra hela sin korrespondens på s. k. sorgpapper och därmed hylla en ganska hänsynslös osed. En hvar, som mottager ett dylikt bref, förmodar i första ögonblicket ett nytt, uppskakande dödsbud, tills man vid närmare påseende å ena sidan drar en suck af lättnad, å andra sidan fördömer ett bruk, som onödigtvis sätter ens nerver i spänning. Riktigt starka människor kunna ju utan vidare men utstå dessa högst öfverflödiga attacker, men är det fråga om sjukliga eller hysteriska personer, har erfarenheten i många fall visat att inträffandet af ett svartkantadt bref, ofta af helt ofarligt innehåll, haft de sorgligaste följder: svåra återfall, ja, till och med dödsfall ha kunnat framkallas däraf. Därför är det hvar och ens oafvisliga plikt att på inga villkor hylla en dylik osed, från hvilken vi bekvämt och utan någon uppoffring å vår sida kunna afstå. Med samma rätt som vi under sorgetiden använda svartkantadt brefpapper, kunde vi ju äfven använda en i svart dekorerad bordsservis, svartkantade underkläder o. s. v., och om modet en gång kommer att påbjuda detta — skall det säkert också ske. Den, hvars sinne hänger fast vid dylika ytligheter, som helt visst ej ha det ringaste att göra med den verkliga sorgen, den kan ju äfven bära den till torgs, men aldrig borde detta ske, om vi veta med oss, att vi därigenom kunna skada andra, och detta är just fallet vid den gagnlösa användningen af sorgpapperet.

För våra blomstervänner.

Ett och annat om krukväxters fortplantning.

AF VIOLA.

(Slut fr. föreg. nr.)

Till sticklingar tagas vanligen 4 till 10 centimeter långa skott — af en lång kvist kan erhållas 2 å 3 sticklingar — som afskäras med skarp knif tätt under ett blad. På den del af skottet, som kommer under jorden, afskäras bladen jämte sina skaft.

Krukorna, hvari sticklingarne skola sättas, böra i botten förses med ett efter deras storlek afpassadt lager sönderslagna krukskärfvor eller träkolstycken, ofvanpå hvilket lägges ett tunnt mosslager, så att öfverflödigt vatten med lätthet afrinner. Häröfvanpå lägges ett cirka 10 centimeter tjockt lager af lätt, lös jord, rikt blandad med sand och kolstybb, n. b. träkol. I detta nedsätas sticklingarna blott så djupt att de stå stadigt och ej falla omkull. Jorden tilltrycks ganska fast omkring dem.

Det brukas vanligen af amatörer att i nedre ändan af sticklingen insticka ett rågkorn; fackmän

skratta däraf. Verkan däraf torde också vara omtvistad. För egen del tror jag, att det hvarken gagnar eller skadar. Hufvudsaken är nog att de komma i åtnjutande af lagom värme och i synnerhet att jorden ej hålles så sur, att de ruttna, lika litet som den får torka för mycket. Med de sorter, som villigt slå rot, behöfver man vanligen ej göra sig mycken möda, betäckning med glas är vid dessa ej af nöden. I allmänhet fordras dock att den yttre, torra luften utestänges, och det skadar ju ej att öfvertäcka äfven de sorter, som lätt »taga rot», helst om man ej vet med säkerhet, hvilka som besitta den egenskapen. Krukorna placeras lämpligast i eller i närheten af ett soligt fönster, såsom varande den varmaste platsen, en tämligen hög värme i jorden är nämligen nödvändig för rotbildningen. De böra dock på ett eller annat sätt skuggas mot starkt solsken. Glasen böra dagligen aftagas och torkas invändigt.

Då sticklingarna fått goda rötter, aftages glasbetäckningen och de planteras isär samt vattnas med försiktighet, tills de rotat sig och börja växa, då de behandlas som äldre exemplar af samma slag.

Sticklingar af kakteer och andra »köttiga» växter böra ligga någon tid och torka, innan de sättas, glasbetäckning är vid flere af dessa ej nödig, de ställas i ett soligt fönster och vattnas mycket sparsamt, tills de fått rötter.

Sticklingar af pelargoner sättas helst en och en i små krukor och hållas i det närmaste torra, tills de rotat sig, de taga särdeles lätt röta, om jorden är något mera fuktig.

Sticklingar af ficus och nerium sättas vanligen i flaskor eller buteljer fyllda med vatten.

Af ficus aftagas i mars eller april med 4—6 blad försedda skott, två eller tre af de nedre bladen afskäras, sticklingarna få ligga, tills den hvita mjölksaften upphört att rinna och såret torkat, då de sättas så djupt, att de nå ned 5 å 6 centimeter i vattnet. Flaskorna ställas i fönstret af ett varmt rum, och man har intet vidare att skaffa än att påfylla vatten, allt efter som det gamla afundstar.

Då sticklingarna blifvit försedda med goda rötter, inplanteras de i krukor. Med sticklingar af nerium förfäres på samma sätt; de sättas dock, strax efter det de blifvit aftagna. Af nerium kan man förförigt sätta sticklingar på vanligt sätt i jord, i vatten försiggår rotbildningen något fortare. Växters förökning genom delning och rotskott är vida bekvämare än de föregående förökningsmetoderna.

Vid delning åtföljes alltid den fränskilda delen af mer eller mindre goda rötter och detta är äfven ofta händelsen med rotskott. De planteras därför genast hvar och en i sin egen kruka, ställas varmt och skuggigt, samt, hvad som är kanske det viktigaste, vattnas med omtanke, tills de rotat sig och kommit i växt, ty af mycken fuktighet ruttna de lätt. Äro de af mera kinkiga sorter, gör man äfven vid dem klokt i att öfvertäcka dem med glaskupor eller dricksglas.

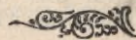
Delning företages vanligen samtidigt med att moderväxten omplanteras. Rotskott fränskiljas bäst under våren och sommaren. Framkomma sådana om hösten och man vill begagna sig af dem för erhållande af nya exemplar, gör man bäst i att låta dem kvarstå vid moderplantan till våren. Det är ofta nog svårt att behålla rotade växter vid lif öfver våra långa, ogynnsamma vintrar, och ännu kinkigare blir detta ifråga om sådana, som sakna rötter.

Fortplantning genom ympning och oculering förekommer vid växtodling i boningsrum näppeligen i andra fall, än om man inplanterat vilda nyponstammar i krukor för att erhålla stamrosor. Vildstammarne böra i så fall inplanteras om hösten, öfvervintras i kallare eller dylik lokal och intagas i varmt rum i slutet af februari eller början af mars för att ympas, sedan de kommit något i växt. Huru själfva ympningen tillgår, läres lättare praktiskt än genom beskrifningar.

Oculering utföres på sommaren i juli och augusti och lyckas förträffligt på stammar, planterade i det fria, hvilka sedan kunna inplanteras i krukor: dock kunna äfven stammarne förut vara rotade i krukorna.

Sen till, att *Idun* och *Iduns Modetidning* finnas hos alla edra bekanta!

Ur notisboken.

»*Kvinnans ställning sådan den bör vara*» var ämnet för ett föredrag, som doktor Anton Nyström höll häromdagen på en välgörenhetssoaré härstädes. Han uppträdde här på sakrikt och underhållande sätt mot kvinnoemancipationens öfverdrifter, under starkt betonande af de hinder, som redan ur biologisk synpunkt måste ställa sig mot kvinnans fria täflan med mannen inom en stor del yrken och vetenskaper. Talaren belönades med starkt bifall.

»*Ett tyskt furstegemak från Sverige*. Ett tyskt furstegemak har nyligen blifvit i sin helhet utfördt i Sverige. Det är furst Solms-Braunfels, såsom bekant gift med en svensk fröken Lavonius, som till sitt hem i Wiesbaden gjort denna ovanliga beställning. På Handarbetets vänner lokal ha i dagarna utställts åtskilliga föremål, som för detta rum blifvit utförda på föreningens atelierer: väfnader af olika slag, två vackra flossamattor, en större och en mindre, dessutom kuddar till en väggfast hörnbänk, draperier, portieer, ryggstycken till stolar m. m. Alla dessa föremål äro utförda efter svenska mönster, och samtliga utmärka sig för den solida elegans, som i allmänhet kännetecknar föreningens arbeten. De flesta äro utförda efter ritningar af fröken *Gisberg*.

Träarbetena till det omnämnda gemaket, som är bestämdt att blifva prinsessans skrifrum, äro likaledes gjorda i Sverige. Det hela lofvar — att döma efter de utställda föremålen och bilagda ritningar — att i utlandet på ett värdigt sätt representera svensk industri och konstslöjd.

»*Uppskudad af en väg*. Telegrafisten fröken *Ellen Krisina Markman* promenerade i måndags i Lysekil å kajen därstädes i sällskap med en lärarinna. Plötsligt kom en väldig störtväg från det af den orkanlika stormen upprörda hafvet, rusade in öfver kajen och drog, då den föll tillbaka, fröken *Markman* med sig i djupet, där hon inom kort försvann. Lärarinnan lyckades däremot rädda sig. Den på ett så sorgligt och egenomligt sätt omkomna var en helt ung dam, endast omkring 24 år gammal.

»*Svenska Allmänna Djurskyddsföreningen*, hvilken genom sin verksamhet inlagt så stora förtjänster om en förbättrad och mildare vård om våra husdjur, har i dagarna utlyst en täfling och bestämt ett pris af 200 kronor för den bästa skrift i något af följande båda ämnen: »Djurskyddets betydelse för landbruksekonomien» och »Husdjurens vård i sjukt tillstånd». Närmare härom synes af annonsen i förra numret af *Idun*.

Teater och musik.

Kungl. operan. Ändtligen gick i lördags *andra symfonikonserter* under innevarande spelår af stapeln. Programmet var synnerligen omväxlande och af mycket intresse. Hufvudnumret i detsamma utgjordes af Schuberts undersköna c-dur-symfoni, hvilken ej lär hafva gifvits här sedan år 1881 och sålunda för mången torde hafva varit så godt som en nyhet. Utmärkt genom stor melodirikedom och glänsande instrumentation, kan denna komposition aldrig förfela att göra ett djupt och varaktigt intryck på åhöraren, helst då utförandet blir så godt, som nu var förhållandet. Af de öfriga numren framstod särskildt *Saint-Saëns' färgrika och ypperliga »Suite Algérienne*», där i synnerhet senare hälften af den karaktäristiska »rhapsodie mauresque» och det hänförande stämningsfulla »aftonsvärmeriet» väckte ett särdeles lifligt bifall, efter den sistnämnda satsen så lifligt, att den måste omtagas. Efter inledningsnumret, Schumanns uvertyr till »*Genoveva*», en anslående komposition, värdig den genialiske mästaren, fick man göra bekantskap med en aldeles ny tonsättare, ryssen *Borodin*. Af mindre värde än flere andra här utförda ryska kompositioner, förmår den dock fångsla och intressera åhöraren genom de tilltalande österländska melodimotiven och den förträffliga målade instrumentationen.

Konserten leddes af hr *Hallén*, och utförandet af de olika numren var godt. Dock saknade man flere af de bästa förmågorna i hofkapellet.

Under inöfning att som nästa repris uppföras lär »*Figaros bröllop*» vara. Likaså torde »*Hugenotterna*» med signora *Labia* som *Valentine* ej länge låta vänta på sig. Vidare lär ett nytt och intressant program komma att sammanställas af *Glucks* härliga opera »*Orfeus*» (med fru *Linden* i titelpartiet) och *Hummels* realistiska 1-aktsopera »*Mara*», hvilken senast rönt mycken framgång på flere framstående operascener i Tyskland och här är aldeles ny. Den nyhet å vår k. opera, som emellertid torde komma att väcka mesta uppmärksamheten och största intresset, är *Verdis »Falstaff*» med hr *Lundqvist* i titelpartiet. Såsom synes är operadirektionen fortfarande synnerligen nitisk i sin sträfvan att bereda publiken en rik omväxling i repertoaren.

K. Dramatiska teatern. Efter malheuren med det senaste programmet var denna teater i måndags åter färdig med ett nytt, men om ock detta möjligen håller sig något längre uppe än det föregående, torde det visserligen ej bli bland de mera långlivade. Hr *von Schönthans* och *Kadelburgs* lustspel, »*Två lyckliga dagar*», hör icke till de roligare tyska fabrikaten, ehuru ett genomgående godt utförande gjorde allt att tillvarataga de sparsamma »pointerna». Den långa personlistan uppvisade ett flertal af teaterns bästa krafter: fröken *Ahlander* hade fått en af dessa rifvade gamla tanter, som hon gör så ypperligt, hr *Boeckström* en jovialisk gammal onkel, för hvilken han var som skapt, hr *Personne* en lefnadsglad och ogererad ung man i friarärenden med den outtömliga svada, åt hvilken ingen bättre än han kan ge godmodigt lekande ton, fru *Rundberg* en af dessa söta unga flickor, som just hon är den rätta att göra »så förtjusande». Och ändå! Ja visst skratade man litet här och där och applåderade litet ock vid aktsluten, men den sanna premiärrestämningen, den som bådar succés, den uteblef. Synnerligen det var skådespelarnes fel! Och att få skjuta skulden på de tyska författarna är ju dock alltid en röst för publikens nationale »eresförelse», om ock kanske en smula klenare för teaterdirektionen.

Hr *Ragnar Grevillius' konsert* i tisdags afton å Vetenskapsakademiens hörsal bevestades af en talrik publik, som med intresse mottog det omväxlande programmet. Konsertgifvaren själf rönt största framgången med *Kindschers* tre *Lieder* och *Sjögrens »Dröm*», som väl lämpar sig för hans röst med dess mörka klangfärg. För öfrigt delades bifallet ganska jämnt mellan fru *Sterns* eleganta romanssång, fröken *Hjorts* och herr *Lejdströms* värdade sångföredrag, fröken *Larsons* pianonummer och herr *Ohlssons* förtjänstfullt framförda violin-rondo af *Wieniawski*.

Richard Andersson hade en afton i förra veckan en uppvisningskonsert med sina pianolever, hvilken i allt bar vittne om den utmärkta undervisning, som meddelas vid hr *A:s* musikinstitut. Vid konserten biträdde med känd talang hr *Tor Aulin*.

Fru Dina Edling gifver i morgon lördag konsert i Musikaliska akademiens stora sal. Minnet af de många njutningsrika stunder den högt aktade konstnärinnan beredt hufvudstadens musikiska allmänhet skall — vi äro öfvertygade därom — fylla konserten med en fulltalig och tacksam publik.

Fröken Tora Hvass' sedan i höstas uppskjutna konsert äger rum nästkommande tisdag i Musikaliska akademiens stora sal.

Aja.

Berättelse af *Georg Nordensvan*.

(Forts.)

Vi hade aldrig ett öre annat än det vi knogade ihop själfva — och det var nog kitsligt för gumman mången gång.

Men vet ni, hon var ändå lifvad och full af skoj och spektakel, så snart det inte var allt för motigt. Ännu när jag gick på akademien och hon var sexti år, så hände det att vi lånade oss en kälke och gick ut och

åkte i *Humlegården*, se'n det blifvit mörkt på aftonen. Det gick *Floras* kulle utför, så det vuschade om fören.

När jag tänker på morsgumman — hon är död nu för flere år se'n — så kommer jag alltid i håg ett och annat lustigt, som jag måste skratta åt. Det som var ledsamt, har jag glömt bort. Men hon kunde konsten att hålla humöret uppe och att göra allt så roligt, som det stod i mänsklig makt. Någon vidare uppfostran hann jag inte få — men jag har åtminstone blifvit praktisk, och inte är jag rädd af mig. Och lite folk har det ändå blifvit af mig, inte sant?»

Hon hade förut aldrig sagt ett ord, som jag fått höra, om sina personliga förhållanden, om sin mor och sitt hem. Men det klädde henne att tala om detta, hon berättade det så friskt och oförbehållsamt — som ville hon att han skulle känna henne.

Asp satt hela tiden och såg på henne med sin lugna, sökande blick. Kanske lade hon märke till detta iakttagande i hans ögon, ty hon öfvergick med ens till att tala om sina arbeten.

»Men ni ser, att jag målar inte bara publiktaflor, inte bara sådant, som kan gå i publiken. Det här är försök, experimenter. Det är bara skröp. Men det gör ingenting... Jag tycker det är så omöjligt ibland. Men just därför att det är omöjligt, är det roligt.»

»Man får det ju aldrig så, som man vill ha det,» sade Asp.

»Nej, då skulle man snart ledsna på det,» fortfor Aja. »Det enda som är »lifvadt», så är det att försöka och bara försöka. Man får alltid fram något. Nu skall jag måla en ladugårdsinteriör, med Maja i dörren i solskenet — hon är söt och nätt — tycker ni inte att hon är litet lik mig?»

Så skrattade hon och skämdes öfver den förhastade frågan.

»Och jag har dessutom beställning på en nådig frökens porträtt här i trakten. Stel och torr, och med en så lumpen figur, så hon borde skämmas. Men hundra krigare kontant vankas i belöning.»

Asp steg upp för att gå.

»Titta till oss, när ni har lust,» bad honom Aja. »Det är inte nyttigt för mannen att vara allena.»

»Jag kommer inte att vara allena,» sade Asp. »Jag har skrivit efter de mina och hyrt rum åt oss hos mjölnaren. Men jag skall nog låta er höra af mig.»

Jag följde honom ett stycke på vägen. Han började genast tala om fröken *Borgström*. »Hon är rolig att prata med, ser så lustig ut med sin opposiga min och sina pigga ögon — och knubbig och stadig — någon »lumpen» figur behöfver hon då inte skämmas för, men i hennes studier är det något groft och rätt — till exempel den där stora blåa, det är ju blå färg struken öfver allt, i stället för att det skulle vara luft. Det är tillyxadt, ingenting smält, ingenting personligt. För mig är det någon-ting motbudande i att se naturen uppfattad på det sättet, men hon tycks sätta en ära i att undvika allt hvad känsla heter. Och så att måla i en helt annan anda, när det är fråga om att måla taflor, som ska' bli lätt sålda — det är cyniskt och okonstnärligt. Men frisk och treffig är hon, flickan.»

Det tycktes vara motsatserna i deras naturer, som kommo dem att trifvas så bra i hvar-

andras sällskap — han inbunden, hänsynsfull, stillsam, hon robust och hurtig, pojaktig och högljudd. Af det, hon berättat, om de förhållanden, hon växt upp uti, förstod jag mycket väl, hur hon blifvit sådan hon var.

»Någon vidare uppfostran hann jag inte få,» hade hon sagt. Hon hade blifvit duktig, företagsam, orädd, själfständig, men någon synnerlig finhet hade ej kommit på hennes lott. Kanske skulle hon kunna lefva sig till det, som hennes uppväxtår ej gifvit henne — möjligheter saknade hon inte.

Att Edvard slagit an på henne, kunde man se i kolmörkret. Vi träffades ofta, men de träffades, jag tror hvarje dag, och tycktes alltid ha fullt upp att tala om.

Hon talade också gärna om honom. Hon fann något så säkert och pålitligt och förtroendeväckande hos honom — han hade en så klar och god blick. »Han hör till dem, som sprida trefnad omkring sig, inte sant, utan att göra minsta ansträngning för att vara underhållande? Han är visst en människa, som man skulle kunna hålla af.»

Hon hade trott, att han var konservativ, men det var han alls inte. Och inte var han hvarken förbehållsam eller inbunden, när man fick tala med honom i lugn och ro. Han hade berättat henne en massa saker. Men han var alldeles för hänsynsfull, för litet fräck — man måste skaffa sig armbågsrum i lifvet, eljes blir man utträngd.

Hon berättade ett drag, som var mycket karaktäristiskt för honom och som han kommit att tala om. I Düsseldorf, när det inte gick framåt med hans arbete och han därför var nedstämd och misströstad, så brukade han resa bort, för hvarst som helst, uppåt Rhen eller utåt landet, för att inte tråka ut andra med sitt dåliga lynne. Så kom han igen efter några dagar och var då uppkryad och arbetshägad.

Första året i Düsseldorf hade han inte behöft göra några dylika resor. Då hade han lefvat som en enstöring och bara arbetat. Han ansåg sig inte kunna någonting, och han tycktes inte ansett sig värdig att sällskapa med de andra artisterna bara därför. Det var också ett skäl! Men när han blef känd som en lofvande och begåfvad målare, då kom han in i artistlifvet. Rätt gemytligt hade de haft det, men inte var det hela vidare lifvande. Man satt mest på Malkasten eller hos Langenberg och hackade på hvarann. En gång sa' Dücher — professorn — att han inte passade i Düsseldorf, utan att han borde resa till Paris. Men då for han hem till Stockholm i stället, och det var dumt gjort af honom.

Han hade förstas sina skäl — han tyckte, att han hade länge nog varit ute och att det skulle vara roligt att studera svensk natur. Så hade han kommit hem och hade fått god marknad och hade gift sig.

Nu hade han rymt hit ut — och några dagar efteråt drog han familjen efter sig. Det var alls inte förständigt. Att han inte var i sitt rätta element i hustruns stora familj i Stockholm, det var tydligt, fast han sagt, att de alla voro trefliga och snälla människor, och fast man kan förstå, att det var nytt och hade sitt behag för honom att få lefva litet familjelif, när han kom utifrån.

Släkten såg honom inte öfver axeln — det hade bara fattats det! Man var tvärtom stolt öfver honom, och man trufdes utmärkt med hvarann. Alla hade anspråk på honom, det var ett ständigt spring af svågrar och tanter i hans atelier. Det hände att man sade till honom: »Nog hinner du smörja ihop dina taflor all-

tid,» när man ville ha honom ut att åka skridsko och han ville arbeta.

Han hade försäkrat, att han tyckte bra om sina släktingar, men ända kom där ett visst ofrivilligt agg i tonfallen, när han talade om dem. Han kände — om han också icke ville tillstå det för sig själf — att det lif, han förde, var till skada för honom, att han inte hade något att göra bland dessa människor — hur älskvärda de än kunde vara — att hans arbete fordrade en annan luft. Han hade inte kommit sig för med något större arbete under dessa två år, han hade bara målat småtaflor — det kostade mycket pengar att bo i Stockholm och ha familj — och han hade varit missnöjd med 'allt han gjort.

Aja blef riktigt varm, när hon talade om honom. Han hade förstas alls inte sagt henne detta i den tonen, de hade pratat hit och dit om allt möjligt och däribland också om hans stockholmslif. Hon blef riktigt upprörd till slut:

»Det är ett fördärf för en artist att komma in i en familj af icke-artister, är det inte sant?»

»Jo» — det medgaf jag gärna — »så vida inte hans fru förstår honom och följer honom ut ur släkten. Det tror jag är den enda lösningen.»

»Fru Asp har visst aldrig kunnat tänka sig sådan lösning!»

Det var med verkligt förakt i tonen, Aja kastade fram dessa ord.

* * *

Edwards fru var lång och smärt — ett blekt och regelbundet ansikte med stora, mörka, tämligen intetsägande ögon. Vi sågo inte särdeles ofta till henne — hon höll sig mest i närheten af deras mjölnargård, satt och sydde i en skogsbacke och hade barnvagnen bredvid sig.

Men Edvard sökte ofta upp oss, eller träffade vi honom ute. Så munter, som första gången vi råkats — då vi ströfvade i bergen och han hvisslade Faust och jagade ekorrar och ropade på ekot — var han aldrig mer. Han blef tvärtom, ju längre det led på sommaren, allt mera inbunden och otillgänglig, och det nervösa draget öfver hans ögon framträdde allt starkare.

Orsaken därtill var ej svår att tänka ut.

Han var en konstnär af det slaget, som aldrig blir tillfredsställd med sitt eget arbete, som lever i en ständigt kamp med arbetet och ständigt hetsas af sina fordringar på sig själf. Hans konst var ett aflätligt sökande efter något, som han ej hade krafter tillräckligt att nå. Han hade lärt sig en solid teknik, han kunde måla vackert och elegant, men det han ville nu, var ej det samma, som han och de andra sträfvat till vid den tyska konstskolan.

Skollärdomen från Düsseldorf tyngde honom i allt, han tog sig för. När han, ensam med naturen för sina ögon, lade upp en stämning på duken, då var det en lust och en fröjd att brottas med svårigheterna. Men sedan, då målningen skulle utarbetas i sina detaljer, då kom den lärda barlasten och trängde sig mellan honom och det friska, stora, hela intrycket, och tafan blef hvarken ett solidt düsseldorfskskap med harmonisk färgskala och effektfulla motsättningar, eller en friluftstämning, sådan, att man andades in himlens friska vindar, när man stod framför den.

Hans tidiga framgång i Stockholm hade alls ej stigit honom åt hufvudet — han insåg klart,

hur pass mycket den var värld — men den hade skärpt hans själfkritik, och den försvårade arbetet för honom. Så som han af tidningarna blifvit framhållen, som den sunda, ärliga realismens målsman bland de unga, var det hans skyldighet att ställa fram målningar af betydelse, som skulle rättfärdiga allmänhetens tro på hans konstnärsskap. Han hade att välja mellan att hålla uppe det rykte, han oförtjänt vunnit, genom att fortsätta måla i samma anda som förr — det hade ju varit lätt — eller att, utan tanke på fortsatt erkännande, gå den väg, hans eget samvete visade honom in, att med energi och kärlek och tålmod söka sig fram steg för steg.

Det gäller ju för konstnären att börja om från början, hvar gång han studerar ett nytt stycke verklighet. Det gäller att se detta stycke natur och endast det. Det gäller att aldrig göra om, hvad han eller andra gjort förut, att ständigt skapa nytt och gifva af sitt eget, aldrig stjåla af andras.

Edvard Asp var kanske ingen stor talang, med han var konstnär i sina tankar och känslor, och han var ärlig, alldeles för ärlig för att kunna höra till de konstnärer, som lyckas lätt. Ju mera han arbetade, dess större växte svårigheterna för honom — förr hade det gått så ledigt, så utan större ansträngning. Men nu blef det endast halfhett, allt han kunde åstadkomma.

Och nervös och osäker på sig själf, som han nu kände sig, var han så mottaglig för intryck utifrån, att han lade vida mer vikt än han eljes skulle gjort vid Ajas och Nisses tal om de idéer, som för ögonblicket höllo på att bryta sig fram i Paris, konstens hufvudstad, men också modernas. Aja nöjde sig likväl med att framhålla för honom, att målaren bör söka ljus och luft, bör bry sig katten om naturens detaljer, utan endast söka totaleffekten af dagern i motivet — medan Edvard med sina förutsättningar hufvudsakligast sökte karaktären i landskapet och i dess enskildheter. Men Nisse kände sig smickrad öfver att Asp hörde på honom och upptog hans utläggningar utan att drifva både med dem och med honom själf — han var van vid drift. Han proppade »düsseldorfarens» öron fulla med sina osmälta teorier, och han målade för honom i luften storslagna landskap med dekorativa linier, som skulle suggerera målarens känsla in i åskådarens själ, med förenklade toner, som voro målade melodier, och sönderdelade färger, som hvilade på ett inveckladt vetenskapligt system, och som skulle göra revolution i konsten.

Slutligen reste Nisse med sina aldrig färdiga studier och sina halfsmälta idéer. Af artisterna voro nu, förutan Asp, endast Aja kvar — om fjorton dagar skulle också hon resa.

Sommaren började lida mot sitt slut.

5.

»Kom in och drick en kopp kaffe hos mig,» sade Aja en eftermiddag, då hon och jag varit ute och gått.

När vi kommo in i hennes rum, satt Edvard där.

Hon blef synbart glad öfverraskad. »Det var riktigt hyggligt, att ni väntade på oss.»

Edvard hade tagit ned flera af hennes studier från väggen. Han satt framme vid fönstret och såg på dem.

Orsaken, hvarför han kommit, var uppenbar. Det hade inte gått att arbeta, och han hade kastat penslarna. Och som det naturligtvis inte kunde roa honom att berätta för sin hustru,

att han inte kunde arbeta, så hade han gått hit för att tala med henne, som måste förstå hvad det betydde för en konstnär att vilja, men inte kunna.

Hon frågade honom om ingenting, utan började tala om helt andra saker — hon hade en instinktlik känsla af, hur han borde behandlas — men hon kunde inte dölja sin glädje, öfver att han kommit till henne — den lyste, denna glädje, ur hennes ögon och talade i hennes röst, som fick en värme, som den eljes ej ägde.

Det föreföll mig, som hade hon velat gå fram till honom och stryka honom öfver pannan med en mjuk, sval, beskyddande hand, så som en moder tröstar sin gosse, då världen är hård och elak mot honom.

För honom tycktes det vara en hvila att få sitta här i vårt sällskap, helt och hållet otvungen. Han blef snart pratsam och treflig, såsom han kunde vara, när han ej kom i håg sitt eget arbete. Han sade inte ett ord om det och ej heller något om Ajas studier, om hvad han sett i dessa, hvad han sökt i dem och hvad han tänkt, då han satt där och granskade dem. Men samtalet kretsade likväl omkring det, som låg bakom hans besök, det var som kunde de båda ej rycka sig helt och hållet löst därifrån, fast båda undveko att komma det för nära.

Då vi språkat ett par timmar, knackade det på dörren. Det var Edwards fru, som kom för att se om han var där.

»Sitt ner, fru Asp.»

Samtalet fick ögonblickligen en helt annan ton — det gled in på traktens lokala förhållanden, man talade om grannarna och sommar-gästerna, om allt, som inte intresserade någon af oss.

Fru Asps stora mörka ögon irrade omkring rummet, det var tydligt, att hon fann försöken att pryda det med pariserchic temligen besynnerliga och smaklösa. Aja märkte mycket väl denna tysta mönstring och tog sin tillflykt till forceradt prat om allt och intet.

Efter en stund steg Edvard upp och sade godnatt. Jag såg dem gå tysta bredvid hvarandra vägen fram. Han var naturligtvis åter inne i dessa tankar, som han inte hade någon anledning att dela med henne. Och hon? Ja, låt oss tro, att hon kände sig en smula nedslagen, kanske utan att hon egentligen visste hvarför, och att han blef ännu mer förstämnd i känsla af, att hon var ledsen, och att han inte kunde lifva upp henne.

Jag är säker på, att han nu gick och inbillade sig känna en viss motvilja för Aja, därför att han fann henne äga just den käckhet, som han själf saknade. Det måste ju reta honom, att hon af dem båda var den säkra och att hon hade rätt att se ner på hans ansatser, hans famlande. Han kunde naturligtvis inte undgå att lägga märke till det yliga i hennes konst, men ändå satte han sig att skärskåda hennes arbeten, då han själf ej kunde måla som han ville.

Kanske afundades han henne den obesvärade lätthet, hvarmed hon behandlade allt, som för honom var så krossande svårt. Eller var det endast därför att hon var kvinna, som han sökte uppmuntran hos henne?

Och nu vandrade han hem till sin idyll.

* * *

»Har ni sett till herr Asp i dag?» frågade mig Aja middagstiden dagen därpå.

Nej, det hade jag inte.

Men hon hade träffat honom och det, innan tuppen fått tofflorna på sig. Gissa hvad klockan var? Tre på morgonen. Ett rendez-vous under småtimmarna!

Hon hade glömt sig kvar i hängmattan, tagit sig en lur där, hade vaknat, när det blef kylslaget på morgonsidan, och hade gått fram till grinden. Solen hade ännu inte orkat upp. Då hade hon sett Asp komma gående. »Är ni också så här tidig af er?» hade han frågat. Sedan talade han om, att han inte kunnat sofva. Och nu skulle han gå ut och se sig omkring. Men han ville inte ha sällskap, det sade han ifrån — »inte ens mitt angenäma sällskap ville han ha.»

På ett par veckor syntes han sedan inte till. Men han hade fått ut en stor duk med ängbåten, och vi visste, att han steg upp och gick ut klockan tre hvar morgon, och att han var munter och glad, när han kom hem igen vid frukostdags. Men vårt sällskap sökte han inte upp.

Så kom fruntimmersveckan. Det var omöjligt att stå ute och måla i ösregnet, och då fick jag en dag se på hans stora tafla, som han hade ställt upp i mjölnarens sal.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Fausta Labia; af H. G. S. (Med porträtt). — Utan fäste; poem af Edv. Hammarstedt. — Några ord om kvinnor och kvinnoarbete; af Mathilda Langlet. II. — Hvad man dansar och hur man dansar i världen; koreografiskt potpourri af Gustaf Gullberg. I. — Öfver tillgångarna; af Job. — En priståfan mellan kvinnliga handarbeten. — Från Iduns läsekrets: Klara har rätt! — »God plats för ung bildad flicka». — Bort med sorgpapperet. — För våra blomstervänner; ett och annat om krukväxters fortplantning; af Wiola. (Forts.) — Ur notisboken. — Teater och musik. — Aja; berättelse af Georg Nordensvan. (Forts.) — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Jag är en viktig »kurre», jag,
Som är i bruk hvarenda dag;
I hvarje praktiskt ordnad hem
Jag står till tjänst för alla dem,
Som lärt sig rätt vårt sköna språk,
Ja, ock för dem som älska bråk.
Men pappa själf är rädd om mig,
Och rubbas jag — så akta dig.
En trogen vän jag faktiskt är,
Och därför ofta nog man plär
Mig anförtro hvad ingen ann
Får veta af — rätt fint minsann!
Min saga är mång' annan lik,
På sköna sommardrömmar rik,
Med minnen ifrån dunkel skog,
Där vinden i min mantel drog;
Där sol och regn var far och mor
Och hvarje buske liten bror.
Men ack, jag allt för bildbar var;
Min kappa blef i gräset kvar,
Men själf jag fördes att få pli
För att i världen nyttig bli.

Af marokäng är nu min frack;
Jag »gör» i papper, bläck och lack
Och har, figurligt, *no* ben,
Men faktiskt — det vi räkna se'n.

Säg, hvad modershjärtat sårar,
Om hon slikt bland barnen spårar?
Hyad du fick, när du var liten,
Om för lek du glömde fliten?
Hvad dig kan till nytta vara
Om du öfver ån vill fara?
Träffar du ej dylik på,
Säg, hvad får du göra då?
Namn man glömt, och det med rätta,
Att i almanackan sätta.
Hvad nog mången önskar vara

Och män blir, om man kan spara.
Hvad man plägar »ta ur mund»
På en annan, utan grund.
Ord, som älskas af hvar slaf.
Fisk uti det djupa haf.
Hvad du ej kan ta i hand,
Fast det tydligt känns ibland.
Sommarnöje du nog sett —
Det för dig dock ej var redt.
Hvad som skepparn hoppas på,
Stilla dag, att ändtligt få.
Hvad, där sådant saknas, man
Visst »till bords» ej sitta kan.
Taket uppå Rans salong.
Ting som skynda på din gång.
En som »ätas bör i bur.
Så, till sist, ett flitigt djur.

Waldemar H—l.

Aritmogryf.

6	8	17	6	18	19	7	6
7	6	20	15	6	7	21	2
5	4	11	22	4	7	23	11
10	2	6	7	7	10	1	8
13	1	18	14	4	13	7	1
6	4	11	2	3	8	6	14
12	10	11	2	12	24	7	11
9	6	7	4	5	15	6	15
4	8	4	1	15	1	7	4
8	3	15	13	18	6	7	2
10	6	11	16	17	18	6	16
3	22	7	1	14	6	7	4
11	6	15	13	17	6	18	15

Begynnelsebokstäfverna, lästa uppifrån och ned, bilda namnet på en svensk författare, och slutbokstäfverna,

lästa nedifrån och upp, namnet på hans mest kända dikt.

De vågräta orden beteckna: 1) slott i Spanien, 2) mytologisk händelse, 3) stad i Sverige, 4) hvori färdas man i Norge? 5) nyligen afdiden kejsare, 6) benämning på läkare, 7) maträtt, 8) herrskarinetitel i bestämd form, 9) kvinnonamn, 10) sångarnamn, 11) namn på turkinnornas slöja, 12) gatutyp i det gamla Stockholm, nu endast synlig på Skansen, 13) svensk lotsstation.

Ifyllningsgåta.

		S		
R				R
	S			T
		O	M	
		K		
	V	N		
	E	R		
		R		
	K	A		
	I			I
A				R
		T		

Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på en svensk skald, slutbokstäfverna på ett af hans poem.

1) Centraldepôt, 2) vanlig romanhjärte, 3) sten, på hvilken det aldrig växer någon mossa, 4) mänsklig individ, 5) storstad, 6) hvad maten är för kroppen, 7) en änkas skatt, 8) västkustbo, 9) vingad sirén, 10) damgömma, 11) handverkare, 12) huslig förrättning.

S. L.

Förvandlingsgator.

Med t en hufvudbonad, utan t namnet på en påfve.

Med l namnet på ett mynt, med n ett bibliskt namn.

Med p ett träd, med b ett mansnamn.

Med t en dryck, med f ett sagans andeväsen.

Viola.

Ringgata.

Nedanstående ord skola ordnas så, att de bilda en fyr-radig vers med bestämda slutrim. Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på en ört.

Som — dölja — sjungande — du — får — hamn — och — göms — bölja — i — pärlan — om — skimrande — du — fann — alltid — din — mot — glädt — ila — din.

S. L.

Lösningar.

Logogryfen: Näsduk; käns, dunk, nu, du, kus, suud, näs, dun, kund, sänd, säd, uns, duns, duk, sänk, än, känn.

Figurgåtan: Richelieu, charlatan, Allahabad, separator.

Ifyllningsgåtan: 1) kallops, 2) orrtupp, 3) riddare, 4) trekarl, 5) liniera, 6) Eleasar, 7) kåttare.

Palindromerna: 1) Tegné — ren, get. 2) Tor — rot.

PICOTS TVÄTTPULVER

»Lessive Phenix»

Klorfritt! Praktiskt! Billigt!

Säljes i 1/4-, 1/2- och 1 kilo-paket med beskrifning å hvarje paket. Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm. Talrika ombud i landsorten.